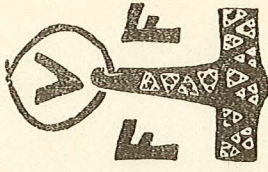

Landskap: Västergötland

Socken: Becheberg

Berättat av: Augustad Wijk

Upptecknat av: August Ståberg år 1926
född år 1865 (i Örebrohus by socken)

J. F. G. H.

Acc. 737

Uppgiften rör: Damar

Nå om är skulle de ha och hota och äta
är spadat så blev de all bestände.

De stomrade in levande om är i hög er och
hät den hög er och smä älta och hade den den
sm öjan och hota de sp ink dam er med. Det var
en här ing här en gjorde det. hon ha hög er
på hota er för och och skulle ha rik hög
er er.

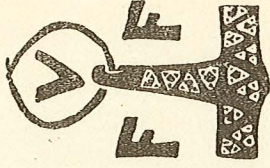
Landskap: Västergötland
Socken: Beateberg
Berättat av: Sofia Larsson

Upptecknat av Margareta Löfberg år 1986
född år 1865 (i Beatebergs socken)

Uppgiften rör Naturväxten.

Det är ett berg mellan en äng och brota. Folk
håll på att rakta där. Papp som det var som
det en kaka utfarande nu hejlet och ta sig tra
ängen. Det var väl holl därinne som jag ser.
Det finns en sten som en jätte har kastat
häruppe. Det är märket efter en hand i stenen.

En kubin till mig i Linnorp "sag i boken" som
sag sin förs komma på baken med eld i blodene.
Den därna tog det eld i blodene på löten. Sen
kunde vara en dag efter det.

Landskap: Västergötland

15

Socketen: Beakeberg

Upptecknat av August Löberg år 1926

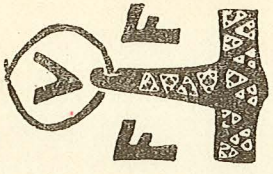
Berättat av Harald Johansson

född år 1845 (i Beakebergs socken)

Uppgiften rör: Västman

Det blommade på mitten i bond och då bruk
 man lov- att gå ut för det var Storgården,
 som vannade för eld. Det var en dräng a dörras-
 sa som höll på med arbete i skogen. Han för-
 svarar och var borta i flera veckor, som sagt
 det var Storgården eller trollen, som tagit
 honom. Han var beslaggen, så de
 kind talade om, att i Lövrasta gärd stod
 en och hade ett barn på var gränslösa, när
 han skulle gå igenom. Det skulle varit en rökbyg-
 gälle, det.

Det var en klocke, Lövrasta, som såg allt
 möjligt sård där. Han var "i synen". Det blev
 man, om man klockat sig med en från dukt m-
 man klockat en döt med! Den skulle man kasta
 i gräset.

J. F. G. H.
Acc: 737

Landskap: Västergötland

Socken: Orustbyna

Berättat av: Harald Andersson

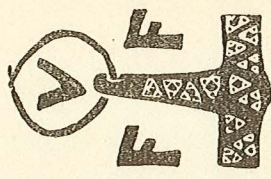
16
Upptecknat av Augustin Topfberg år 1926
född år 1854 (i Orustbyns socken)

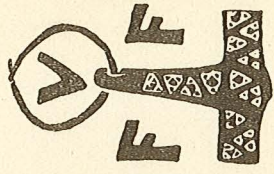
Uppgiften rör Naturväxten

Det hände häruppe. Det var en gubbe som
bolade. Det slog på dörren till korvskåp tre gånger
och så han skulle ut. Det hände ju välsä. Judge
natten gick han ut och såg ett litet. Där slog
han till - det var högdrum - Där gick dörren gick
ur. Den hittede han upp i ryggen. Den smula
brann upp.

För en 60-80 år sen förrinnan i ett skott
han var borta en månad. Var de skulle sveda,
hittede de honom. Han hade blivit beslagen. Han
blev aldrig riklig som han tröde Arvma i
Lövassen.

De påstå att Arvsspan för lök ut men
han kan alltså vara den lök och De på stod
för det fanns gamla, som var god han med
lök na där var.

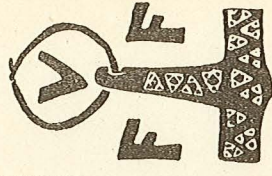
J. F. G. H.
Acc: 137

Femingen

17
En spelmann har lärde sig spela av Strombarn.
Han kunde inte sluta följande de skur av
Skansarna.

Det fanns jätten för det bodde en vid
Ransberg. Han hade en lastvagn lasta vid
Healna, som han skulle hålla på. Han
skulle gå från gården Ören till Healna. Han
hade guld i sin bältyrmandske och sködde
ut på vägen, men vid gården Yttern höllade
han och slängde handskens i ören gården blev
det inget. Oro, bara små är. Så kom
även till mellan Ören och Yttern.

Och Jönke hette den jätte som byggde
Ransbergs kyrka. En präst gjorde kyrkan med
jätten, att han skulle bygga kyrkan.
Om inte prästen tagit ridd på jätterns
mann, man var kyrkan blev färdig, skulle
han dö. Så gick prästen ut på gården, så
hörde han en säms merkin i kyrkan.
"Fyrt, fyrt" "Lika Gud" "Lilla barn"

J. F. G. J.
Acc: 737

18

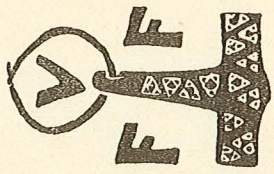
rätt nu kommer Cla Elmer hem
med damgustens kurrer."

På morgonen gick mästen dit där ätten byggde
"Goddag Cla Elmer, nu kan jag tyrtan braut
är fardig" sa han. Då slängde ätten munstolen
i väggen, och den flärken kom de aldrig
kappra.

Ju storn visade det sig skymt ute på
sjön. Det var Lofvans bråk, det. Det tre många
sell. Det blev alltid storn sen.

Maran gick på både lolk och få jag
har sett maran. Den var mycket en mler
lång och brind som en brösock. Den spyr
brak. Ladan när jag kom in. "H. ska
binda en he på ma", sa därgen. "Vej du"
Sa jag, det kan vara ena man'ka, den eller jag"
Jag spikade en skaka över dörren och sen kom
han aldrig mer.

Sör är lolk ofta "brannaba". Det var
jag också bråk. Då man blir gäst brannad, skall

J. F. G. H.
Occ: 737

19
man säga en sax på hand de den, under hand.
den och ha en hand duk he var en bring den.
Då ligger saxen var var hand den. Jag har
gär gjort det. Lika länge, som man håll den
den hög hög ingen för, han var ha den eller.
De log och var bring hand den; det var
hva bra.

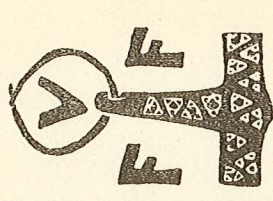
Landskap: Västergötland
Socken: Beaderyg
Berättat av: Valfrid Wigle

Upptecknat av: Laurent Jönberg år 1926
född år 1851 (i Beaderygs socken.)

Uppgiften rör: Naturväsen

Såsom säg min ^{poes} farmor. Hon bodde vid
sjön. Den undh var jorke. Hon var väd en stas
far var med henne och fiskeade. Då fiske
laan se en segelbåt med blå och gröna segel.
"Fatta farmor!" sa hon. "Fyrt midt ut!" sa hon.
De rodde i land och ser över det storm.
Farmor hade sett den där båten många gånger,
och varje gång blev det riktigt blåst efteråt.

Det var smitt på den en juldagen. Jag gick in
i husen och skulle städa huset bärgar till
per byggsman. När jag blev så smitt så jag sakt
ning. Jag höll på att smitta. Då stod där ett
kundermer smitt smitt mig. Den var så gamm
Det var väl stogspruce! När jag var. Lennelhe
räskade de mycket om för.

J. F. G. H.
Occ: 1932

Landskap: Västergötland

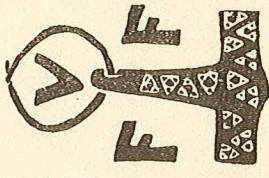
Socken: Beakullby

Berättat av: Sofia Larsson

Upptecknat av: Margit Götzey år 1926
född år 1865 (i Beakullby socken)

Uppgiften rör: Spöken

Om de kommit utt spöke och blev "sva-
mar" skulle de kända eld prä en kvast och
ta den avigt omkring sig tre gånger. Sen
skulle de spöka på kvasten tre gånger.
De kunde bli "brända" av lite sigast, så de
fick blåmärken. De kunde också ta ett
eldglöd in med tre gånger omkring
sig.

Landskap: Västerbotten

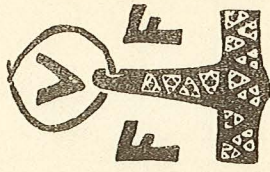
Socken: Peaboberg

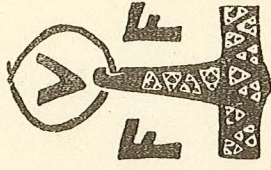
Berättat av: Tilda Johansson

Upptecknat av Margit Löbberg år 1926
född år (i)

Uppgiften rör: Spöken

Jag har sett spöken i stallet (Pesthusen)
v. Skulle börja skura stora stora blocken tyra
om morgnarna och jag där om natten. Po-
resten skulle vänta oss. På slaget tyra
slår dörren upp på vid gavel och en ratten,
hvirte kommer in framme och det var som om
de slagit en kall väderhink över oss
och de andra hade känt sig likadana, se de
Det gick alltid på kungt; kungarna men
där fanns aldrig någon. Det var många
hök. De har varit många, som de inte ha
fått ordnat, medan de levde. När jag ville
aldrig ligga därinne sen. Pultshästens brada
gick in åt sig själv hur långt de än bar den
Pans kista hade stått på den. Till slut fick
den ligga kvar i källaren.

J. F. G. H.

Acc: 797

35

35 55

Landskap: Västergötland

Socken: Beabobyl

Berättat av: Yaldred Wight

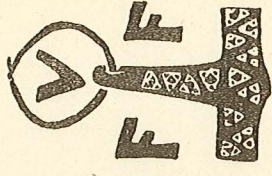
Upptecknat av August Jönberg år 1926
född år 1851 (i Beabobyls socken)Uppgiften rör: Trollkunniga.

Det finns en del som tror på ära konster på
mångahanda sätt. En såled kunde ha ar-
sig huvudet och sätta det på bordet och ha.

Ne det Det var på Bersberg. Vi sått i
Kungslogen, en hög kuskare och andra. Då
kom sviden in. "När måste snugga upp sig
ill helga! Sa han. Kan tog av sig huvudet och
satte det på bordet. Vi tog det allihop. Det
var det "nischaste" vi nå'n som sold! Kan ha.

de en son. Jag frågade honom om han kunde
sätta en konstler och ja dem. "Ja, sa han" jag kan
lärt mig det men jag ville inte befalla mig
me'! I Kan drack mycket, den där som sedan.

En måndag var han full igen. Han var.
han gav honom en ödet. Han kunde rullade
av honom och rullade under soffan. Han.

J. F. G. H.
v. p. G. H.
Dec. 1924

minnig
än jag
41 minnig
41. och 41.
WZ

Likasa
Rebecke eller
Munkedala
20 1924

36

marhem blev rädd och sprang därifrån och det
var inte allt undra på. I hemmet kallade inte
ni som kammarherren vilke son och han sa
helt hem, att han skulle säga orden till
Då tog han av sig kummet och stekte det under
arbeten. Det gick han som alltid när han
mötte kammarherren. Han förände väl
sagor när folk kan jag se. Kunde jag inte
säga och det sa skulle jag aldrig höra det
Då mig se, det var även 1869-70, för det
var under fransk. Lycka Bergs sid.

Landskap: Västergötland
Soken: Bearedkyrkya
Berättat av Paul Andersson

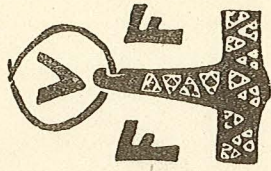
Upptecknat av August Gölberg år 1926
född år 1854 (i Årsmåls socken)

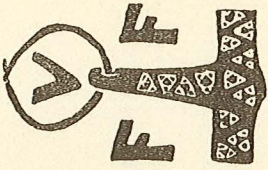
Uppgiften rör: Tröskvarnarna

Träskvarns
i Årsmåls

Det var en häring de kallade "Träskvarns
häring". Den kunde holla den brade en dotter,
som hvar i prästgården. Den beklagade sig
för häringen över allt hon jämt lukt sig
och rensa braten. "Va! det skall du väl
slippa" sa häringen. Och den fick de aldrig
braten i rön. Det var Erlin. Den är mager och
eländig. Huset de får. När de begravde häringen,
kom de de nibe komma över om med henne.
Det var rinvande vatten. Därför gick det
nibe. De lärt sig både med lullingsotar och
hur lullingar var samma kull. Den hade lulla-
bol under hungen på bästa men hon var död.
När det förmattbrado, skulle braten slippa
lös i sjön. - De fick begrav henne, som de var,
i den slutt.

J. F. G. H.
Acc: 737

J. F. G. H.
Acc: 737

48
När första brudet var, var det en lunnka-
ring, som skickade en knuten hem till Ransberg
Julaften. Carl gemma höll ihop med en
annan Carl. Det var inte han, men det var
de bränder. "När du kommer hem, säger det
en brud hos din gemma men du får inte
säger nå't," så hon till bruden, "du får bara
läsa en brud på bruden och ha med dig en sak
till minne bruden." Carl gjorde bruden bruden
bruden och tog bruden med sig. Carl hade
också sagt till bruden skulle till bruden, i
bruden utan bruden hem igen. Då han kom
tillbaka, frågade han, hur det hade gått på
resan. "Det gick bra men det stöck bruden
ibland" sa han. Det var bruden,
han hade bruden. Han åkte på en
bruden. När han kom tillbaka bruden,
visade han bruden bruden. Han blev
alldeles blek. Den hade försvarat den där
madden, som han var minnes.

insp.!

47
Landskap: Västskegelskand

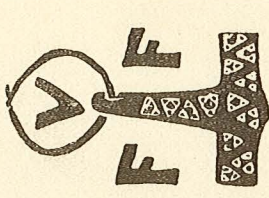
Socken: Deaakelby

Berättat av Anna Carlsson

Uppptecknat av Margit Löfberg år 1926
född år 1845 (i Deaakelby socken)

Uppgiften rör: Ukta

Det kallas ukta gummor för. Det var
en i Deaakelby. Det var en gubbe i Hundens torn
var "brollester". Folke för dip-längväga yfari.
Hann lotade deas spikdollar. Han om nägon
ville en annan ord kunde han göra om
och så. Det var från enda market han hade
sin kunnighet, det är ja klack. Han är död
nm.

51
Landskap: Västergötland

Socken: Beakeburg

Berättat av Anna Carlsson

Upptecknat av August Lönn år 1926
född år 1845 (i Beakeburgs socken)

Uppgiften rör: Botemedel mot sjukdomar.

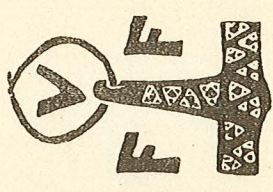
Enn som hade gubbs, fets gull silta
att äta. Det gav jag min ena dotter

Stikhosta brukade de med "mätt arnjölk". Man
kunde också ta rötterna av ekermässlar och
koka i mjölk och ge dem som hade kikhosta.

Engelska björben - de kallade den "älta"
eller "Skennun" - brukade de på vita säck. De
blygde naglar och häv av barnet och hängde
i en påse grä brösk på det. Eller också kochade
de ett ägg i urin från barnet och grände ner
det i en myrstack.

De tog en sjukdomar, särskilt sanddränk
och brösk i brad oxtesä.

J. F. G. H.
Occ: 737

52

Landskap: Västergötland
 Socken: Pocadebyra
 Berättat av: Tilburgina Thudston
 Uppptecknat av: Upplysningsbyrå år 1926
 född år 1859 (i Prædikerstugan socken)

Uppgiften rör: Botemedel mot sjukdomar.

För enligt sjuktan fanns det många lok-
medel. De beträde ett å å i brannets runn och
grävde mer någonstans. Någon och här fann
brannet quäde de ockst mer, jorden. Eller ockst
tvättade de brannet, jag trims inte, om det
var varman dag eller en säng i vetkan,
i samma vatten. Faktiskt är det desamma,
så att man lär se det.

Det fanns gumma, som "läste ord" lund
värk. Vad de läste och jag inte och ingen annan
heller. De "läste ord" och heller ockst!

Om de vill ha ord värk, skulle de ta de
ädel och kasta i en brunn och inte tala
de någon ben.

Landskap: Västergötland

Socken: Beateberga

Berättat av: Pöjia (Christsson) Larsson

Upptecknat av: August Löberg år 1926.
född år 1865 (i Beatebergs socken.)

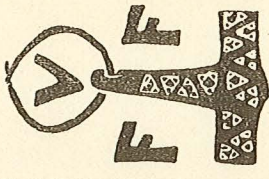
Uppgiften rör: Botemedel mot sjukdomar.

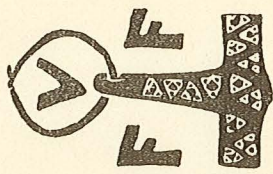
När de hade ont i magen tog de "maganviltka" den. De tog i lokerna och vände dem baklänges på golvet, så skulle det orda gä tillvaka.

När de hade sandvärk, borrade de hå i ett bröd, gubbe med en spik i länden och slog in dem i trädet. "Sjös i Vargänga" borrade hå i en al i en härte och luggade till det. Den som sagade var alen, var kyrke. Det var en hillingal.

Barn drog de genom jird, när de hade "älka", men beur de gjorde vet jag inte. "Värn" tog de bot genom ald grunda den med ett stult flässtygke och grära var det var en slugan vid en sten.

"Storveg" ved de bot med en ramning från

J. F. G. H.
No: 737

55

Spiseln.

Om bely "läser" de bost. De som kan skänna
blod, läser något också. Ingen vet vad de
läser. De kan lära bort allt, men ett parstäm-
mer skall lära en bost och tvärstäm. (Allmänt
bäst).

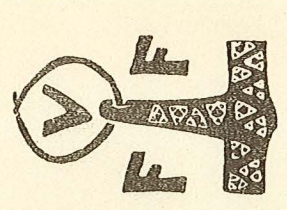
55

Landskap: Västergötland
Socken: Boakung
Berättat av: Valfrid Wijk

Upptecknat av: August Gjöres
född år: 1851 (i Beateklungs becken)

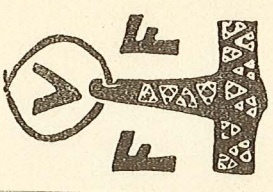
Uppgiften rör: En sägen om tillkomsten av
äsen mellan Guden och Viken

Det var en ägare på Ryholm för många hundra
år sen, som för längtid gäma vilde ha pengarna
som gick i förbin delte bud Saban och fick pengarna
när om en viss tid skulle Saban få honom
hed och hällen. Då hiden var nylig kom Saban
och vilde ha honom. "Varth äls det är all
måst mer du ska göra" sa ägaren till Ryholm
"Du ska lägga en stor mullarna borden och Sabna"
Det skulle fram då göra någon solen gick
upp, anmars tråd fram hörbarad. När när
han kom till Gän Viken blev han bodd och det
var inde all mudda på så gick sätken sönder,
och borden rann ut i gän, och så tillkom
smäccarne bände. Men då gick toten upp.
(Ej känd i den missionen. Gärna muddade människor en jätte
som byggbrastare.)

J. F. G. H.
Acc: 737

74. Från
säger.

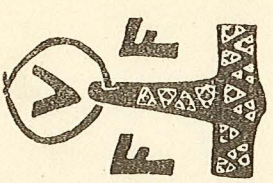

J. F. G. H.
År: 1937

57

Landskap: Västergötland
 Socken: Bearedalen
 Berättat av: Alfred Wijk
 Upptecknat av Marit Löberg år 1936
 född år 1857 (i Bearedalens socken)

Uppgiften rör 44 byggnader
 När de byggde kyrkor förs varde de byggda
 av byggnadsblats genom att förs med
hullingskistor, hult svarta, och hata dem gå
 vart de ville. De drog in stock eller en gruv
 efter sig. Dån de stannade med den stulle de
 byggde kyrkan. Det gjorde de här i Bearedalen när
 de byggde den första kyrkan. Det var en tråv
 på Den kyrkans tråv; Det var först Sibergs
kyrka i Bearedalen. (Utmänt ombalat, enligt öri-
 niga meddelare var det kyrkan ria kyrkan, som flyt
lades.)

J. F. G. H.
Acc: 797

69

Landskap: Västergötland
Socken: Beatehult
Berättat av: Augustha Wik

Upptecknat av Margit Höberg år 1926
född år 1865 (i Beatehults socken)

Uppgiften rör: Talesätt och ordsär.

"De tror ja rasare väl ja, sa Edman. Kom du
det jämt och det blir ett ordsär som efter honom.
"Nissa bärningem (måsa jämsen) köpas" säger
de, när det skides upp. dimma ur bäret. Det
det är dimma i Stogen efter regn, säger de.
"Påren buggar".

Det var en gubbe som var full och brilla-
de i ett kallard. Sen sa de: "Det var fina
papper, det", sa Edman, när han for i kät-
kardet.

"Nå är det", sa Hagam (stälthult Hagam). Han
sa det jämt, och det hånade de efter honom.
Det var en, som hette Hoburg som alltid sa:
"Som han sa, som de plär säga." Sen sa de efter
honom: "Som han sa, som de plär säga", sa Hoburg.

Landskap: Västergötland

Socket: Beakelby

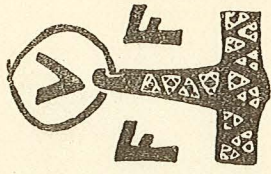
Berättat av: Herman Carlsson

Upptecknat av Margit Löberg år 1926
född år 1845 (i Beakelbys socken)

Uppgiften rör: Skrock

Du, som brannar på trösklar, är nog för-
dig.

Det är ju att mäta en skore.

J. F. G. H.
Acc: 737

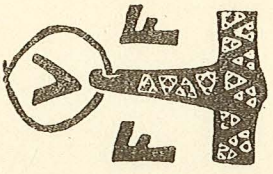
Landskap: Västergötland
Socken: Cheselby Vadsbo h.
Berättat av: Johan Samuelsson

Uppptecknat av Margit Löberg år 1926
född år 1856 (i Cheselby socken)

Uppgiften rör: Pentet all lopp i Ladorna.

Eller härkärningarna hade de "lära ta" för.
De häddade tillerom ål sig a träd och sö-
kem på bakarne dit och ledade rälde på dem.
Ibland vängde de rältsar och tog på sig eller
vängde rältsarne, när de skulle "lära ta".
De lätta uppe vängt för att bli nedslagna. Lina-
pojken som följde med, stängde de ut genom
luckorna och bydde sig inke om var de kam-
made. Jag tror blivit smut på dit mycket jag
Det var för roligt! Det var mest på i Indagsor
Söndagskvällarna men ibland mull i hertan-
arna. Jag minns på krackare, som trade med sig
mältsag och kurröc och mälade smutsumma
med. Vad de sag ut på morgonen sen! De
gick alltid många i furte på det där. Nu är
det alldeles bortglömt.

76

J. F. G. H.
Acc: 197